

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Број захтева _____

Датум _____

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

- Посредством Већа научних области друштвено-хуманистичких наука

ПРЕДЛОГ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА

(члан 65 Закона о високом образовању)

**I - ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ ПРЕДЛОЖЕНОМ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ
РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА**

1. Име, средње име и презиме кандидата **Јелена, Миодраг, Филиповић**
2. Ужа научна, односно уметничка област за коју се наставник бира **Хиспанистика, предмет**

Шпански језик

3. Радни однос са пуним или непуним радним временом **пуним**
4. До овог избора кандидат је био у звању **ванредног професора**

у које је први пут изабран **27. 10. 2004.**

за ужу научну, односно уметничку област /наставни предмет **Хиспанистика, Шпански језик**

II - ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ТОКУ ПОСТУПКА ИЗБОРА У ЗВАЊЕ

1. Датум истека изборног периода за који је кандидат изабран у звање **26. 10. 2009.**
2. Датум и место објављивања конкурса **9. 9. 2009. „Послови“**
3. Звање за које је расписан конкурс **редовни професор**

**III - ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ ЗА ПРИПРЕМУ ИЗВЕШТАЈА
И О ИЗВЕШТАЈУ**

1. Назив органа и датум именовања комисије **Изборно веће Филолошког факултета
Универзитета у Београду, 24. 6. 2009.**

2. Састав Комисије за припрему извештаја:

Име и презиме	Звање	Ужа научна, односно уметничка област	Организација у којој је запослен
---------------	-------	---	-------------------------------------

- 1) **др Иван Клајн**, редовни професор у пензији, предмет Италијански језик;
- 2) **др Весна Половина**, редовни професор, предмет Општа лингвистика, Филолошки факултет Универзитета у Београду;
- 3) **др Карло Будор**, редовни професор, Шпански језик и хиспанистика, Филозофски факултет Универзитета у Загребу;
- 4)
- 5)

3. Број пријављених кандидата на конкурс **1**

4. Да ли је било издвојених мишљења чланова комисије **не**

5. Датум стављања извештаја на увид јавности **1. 10. 2009.**

6. Начин (место) објављивања извештаја **огласна табла Факултета, интернет презентација Факултета**

7. Приговори **није било**

IV - ДАТУМ УТВРЂИВАЊА ПРЕДЛОГА ОД СТРАНЕ ИЗБОРНОГ ВЕЋА ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА - 26. 5. 2010. год.

Потврђујем да је поступак утврђивања предлога за избор кандидата **др Јелене Филиповић** у звање **редовног професора** за **ужу научну област Хиспанистика, предмет Шпански језик** вођен у свему у складу са одредбама Закона, Статута Универзитета и Статута факултета и Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду.

Д Е К А Н
ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА

Проф. др Слободан Грубачић

Прилози:

- 1 Одлука изборног већа факултета о утврђивању предлога за избор у звање; **бр. 1161/1 од 31. 5. 2010.**
2. Реферат комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање; **бр.1774 /1 од 1. 10. 2009.**
3. Сажетак реферата комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање;
4. Доказ о непостојању правоснажне пресуде о околностима из чл. 62.ст.4. Закона

На основу члана 127 и 131 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду и члана 65 Закона о високом образовању, Изборно веће на седници одржаној 26. маја 2010. године, донело је

О Д Л У К У

Изборно веће Филолошког факултета прихвата позитиван реферат Комисије и предлаже Групацији друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду да др Јелену Филиповић, ванредног професора, изабере у звање редовног професора за ужу научну област Хиспанистика, предмет Шпански језик на Катедри за иберијске студије Филолошког факултета у Београду.

Доставити:

- Именованом-ој,
- Одсеку за опште и правне послове,
- Универзитету у Београду,
- Архиви.

Д Е К А Н
ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА

Проф. др Слободан Грубачић

С А Ж Е Т А К
ИЗВЕШТАЈА КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ
КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

И - О КОНКУРСУ

Назив факултета: Филолошки факултет Универзитета у Београду
 Ужа научна, односно уметничка област: Хиспанистика
 Број кандидата који се бирају: 1
 Број пријављених кандидата: 1
 Имена пријављених кандидата:

1. Јелена Филиповић

ИИ - О КАНДИДАТИМА

Под 1.

1) - Основни биографски подаци

- Име, средње име и презиме: Јелена Миодраг Филиповић
- Датум и место рођења: 5. фебруар, 1966, Скопље
- Установа где је запослен: Филолошки факултет Универзитета у Београду
- Звање/радно место: ванредни професор шпанског језика
- Научна, односно уметничка област Хиспанистика

2) - Стручна биографија, дипломе и звања

Основне студије: Шпански језик и хиспанске књижевности, дипломирани професор

- Назив установе: Филолошки факултет Универзитета у Београду
- Место и година завршетка: Београд, септембар 1988.

Магистеријум: Магистар филолошких наука

- Назив установе; **Purdue University**, Department of Foreign Languages and Literatures, W. Lafayette, IN, USA;

- Место и година завршетка: W. Lafayette, IN, USA;,, мај 1991

Ужа научна, односно уметничка област: хиспанска лингвистика, Теза: "The comparison of Spanish and English verbs of speaking in interlingua frames." Ментор: Prof. dr Robert M. Hammond. Магистарска титула нострификована на Филолошком факултету Универзитета у Београду септембра 1995.

Докторат: Доктор лингвистичких наука

Назив установе: **Purdue University**, Department of Foreign Languages and Literatures, W. Lafayette, IN, USA;

- Место и година одбране: W. Lafayette, IN, USA;,, јули 1994.

Наслов дисертације: "Serbian/English and Spanish/English code-switching: toward a more comprehensive model." Ментор: Prof. dr Robert M. Hammond. Докторска титула нострификована на Филолошком факултету Универзитета у Београду септембра 1995.

- Ужа научна, односно уметничка област: хиспанска лингвистика и социалингвистика

Досадашњи избори у наставна и научна звања:

1. доцент за шпански језик (1996-2004); Филолошки факултет Универзитета у Београду
2. ванредни професор шпанског језика (од 2004) ; Филолошки факултет Универзитета у Београду

3) Објављени радови

Име и презиме:	Звање у које се бира:		Ужа научна, односно уметничка област за коју се бира:	
Научне публикације	Број публикација у којима је једини или први аутор		Број публикација у којима је аутор, а није једини или први	
	пре последњег избора/реизбора	после последњег избора/реизбора	пре последњег избора/реизбора	после последњег избора/реизбора
Рад у водећем научном часопису међународног значаја објављен у целини	2	1 Р51-а (8 бодова)		
Рад у научном часопису међународног значаја објављен у целини				
Рад у научном часопису националног значаја објављен у целини	8	3 Р-62 (2 рада) и Р61 (1 рад), укупно 5 бодова		
Рад у зборнику радова са међународног научног скупа објављен у целини	5	6 Р54 (6 бодова)		
Рад у зборнику радова са националног научног скупа објављен у целини				
Рад у зборнику радова са међународног научног скупа објављен само у изводу (апстракт), а не и у целини				
Рад у зборнику радова са националног научног скупа објављен само у изводу (апстракт), а не и у целини				
Научна монографија, или поглавље у монографији са више аутора	3	1 Р13 (5 бодова)	2	1 Р13 (5 бодова)
Стручне публикације	Број публикација у којима је једини или први аутор		Број публикација у којима је аутор, а није једини или први	
	пре последњег избора/реизбора	после последњег избора/реизбора	пре последњег избора/реизбора	после последњег избора/реизбора
Рад у стручном часопису или другој периодичној публикацији стручног или општег карактера				
Уџбеник, практикум, збирка задатака, или поглавље у публикацији те врсте са више аутора	2			
Остале стручне публикације (пројекти, софтвер, друго)				

Напомене: 1. Навести у ком часопису са СЦИ, ССЦИ или АХЦИ листе су радови објављени;

2. Квантитативно исказати научне резултате за стицање звања наставника у пољу друштвно-хуманистичких наука, према табелама 1. и 2. које су саставни део Критеријума за стицање звања наставника на Универзитету у Београду.

4) - Оцена о резултатима научног, односно уметничког и истраживачког рада

Ова оцена даје се на основу Критеријума за стицање звања наставника на Универзитету у Београду који ступају на снагу 1. октобра 2008. године.

Од последњег избора у варнедног професора шпанског језика 2004. године, кандидаткиња је објавила 1 монографију од националног значаја (Р13, 5 бодова), 1 монографију од националног значаја са коауторком И. Вучином Симовић (Р13, 5 бодова), један рад у водећем међународном часопису (Р-51а 8 бодова, *Current issues in language planning*, часопис се налази на: *Thompson Scientific List* (<http://science.thomsonreuters.com/cgi-bin/links/search.cgi?letter=c>), 3 рада у часописима од националног значаја (један у категорији Р61 (*Филолошки преглед*), укупно 2 бода, и 2 рада у часописима од националног значаја Р62 (*Примењена лингвистика и Иновације у настави*), укупно 3 бода, као и 6 радова у зборницима са скупова од међународног значаја штампаних у целини (укупно 6 бодова). **УКУПАН БРОЈ БОДОВА ОД ПОСЛЕДЊЕГ ИЗБОРА 29.**

Квалитет монографских издања и објављених радова говори о високим академским и истраживачким компетенцијама кандидаткиње. Посебно истичемо да је процес академских истраживања и издавачке активности кандидаткиње континуиран и највиших академских домета од самог почетка њене академске и наставничке каријере, о чему говори и њена кумулативна библиографија (на пример, две монографије објављене у претходним изборним периодима су писане на два светска језика (прва на енглеском, друга на шпанском) и обе имају међународне рецензије. Уз то, кандидаткиња је објављивала радове у водећим међународним часописима са СЦИ листе и у претходним изборним периодима (*Language in Society* и *Hispania*).

5) – Оцена резултата у обезбеђивању научно-наставног подмлатка

Менторство на магистарским и докторским студијама и учешће у комисијама за оцену и одбрану докторске дисертације и изборе у звања
Учешћа у комисији за изборе у звања (наведене су само комисије за избор у наставничка звања)

1. Доц. др Анђелка Пејовић, избор у звање доцента за шпански језик, ФИЛУМ Универзитета у Крагујевцу, председница комисије; 2005. година
2. Доц. др Јелена Рајић, избор у звање доцента за шпански језик, Филолошки факултет Универзитета у Београду, председница комисије; 2003. година
3. Проф. др Далибор Солдатић, ванредни професор хиспанских књижевности, Филолошки факултет Универзитета у Београду, учешће у комисији; 2008. година
3. Доц. др Ана Штулић-Ећевеерс, избор у звање доцента за шпански језик, ФИЛУМ Универзитет у Крагујевцу, учешће у комисији; 2009. година
4. Доц. др Ана Јовановић, избор у звање доцента за методику наставе шпанског језика и примењене лингвистике, ФИЛУМ Универзитет у Крагујевцу, учешће у комисији; 2009. година
5. Комисија за избор у звање доцента за шпански језик за др Ану Кузмановић Јовановић, израда извештаја у току, председница комисије.

Докторске дисертације - одбрањене

1. Ана Јовановић, Department of Foreign Languages and Literatures, Purdue University, W. Lafayette, IN, USA, Септембар, 2008. Тема: *Студентска и професорска перцепција наставног контекста (Student and teacher perception of their learning environment)*. – учешће у комисији за оцену и одбрану докторске дисертације
2. Ана Кузмановић Јовановић, Катедра за иберијске студије Филолошког факултета Универзитета у Београду, Мај 2009. Тема: *Дискурзивне праксе као одраз односа језика и рода у друштву Шпанија.- менторство*

Докторске дисертације у изради (менторства):

3. Одлуком Научно-наставног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду од 15. маја 2007. именована за ментора при изради докторске дисертације мр Иване Вучине Симовић, на тему *Ставови говорника према јеврејско-шпанском језику: у прилог стварању типологије одржавања/замене језика*

4. Одлуком Научно-наставног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду од 22. априла 2009. именована за ментора при изради докторске дисертације мр Љилјане Ђурић, на тему *Страни језици у образовној политици Србије током последњих шест деценија: чиниоци, модели, перспективе*.

Одбрањени магистарски радови и магистарски радови у изради (менторства):

1. Ана Кузмановић, Магистарски рад под називом: *Анализа фонолошких промена у граничним варијететима западног дела Иберијског полуострва: у прилог универзалној теорији језичке промене* одбрањен на Филолошком факултету Универзитета у Београду 19. марта 2004. године.

2. Ивана Вучина, Магистарски рад под називом: *Услови и брзина замене језика у сефардској заједници у Београду* одбрањен на Филолошком факултету Универзитета у Београду марта 2005. године

3. Снежана Димитријевић, Магистарски рад под називом *Анализа лексичког фонда на основу језичког материјала коришћеног у настави шпанског језика на Групи за шпански језик и књижевност Филолошког факултета Универзитета у Београду*, одбрањен на Филолошком факултету Универзитета у Београду јуна 2005. године.

4. Маја Андријевић, *«Улога хипертекста у разумевању читања: провера хипотезе о значају опажања у усвајању језичког материјала у Л2»*, одбрањен на Филолошком факултету Универзитета у Београду јуна 2007. године.

5. Димитрије Пешић, *Утицај балканских језика на јеврејскошпански на примеру прозних текстова у периодици београдских и сарајевских Сефарда*, одбрањен на Филолошком факултету Универзитета у Београду новембра 2007. године.

6. Анела Мургу, Магистарски рад под називом: *Улога језичке политике у ревитализацији јеврејско-шпанског у Израелу (The role of language policy in revitalization of Judeo-Spanish in Israel)*, одбрањен на Department of Foreign Languages and Literatures, Purdue University, W. Lafayette, IN, USA, 21 април, 2009.

7. Маргита Петровић, Магистарски рад под називом: *Најамл-шпанско прекључивање кодова у двојезичним заједницама у Мексику (La alternancia de códigos: náhuatl y español en las comunidades bilingües mexicanas)*, пријављен на Департману за мезоамеричке студије Мексичког националног аутономног универзитета (Departamento de Estudios Mesoamericanos, Universidad Nacional Autónoma de México, UNAM), одбрана заказана за децембар 2009.

Менторства при изради мастер радова:

8. Ирина Баста. *Усвајање страног језика код деце у формалном образовању*. Мастер рад одбрањен на Филолошком факултету Универзитета у Београду у јануарском испитном року 2009.

9. Тијана Пиштигњат. *Постигнућа ученика основних школа у Србији уз примену нових наставних програма и нових уџбеника за шпански као страни језик*. Мастер рад одбрањен на Филолошком факултету Универзитета у Београду у јануарском испитном року 2009

10. Бојана Антић. *Настава и усвајање страног језика*. Мастер рад одбрањен на Филолошком факултету Универзитета у Београду у априлском испитном року 2009

11. Евелина Шапоњић-Јовановић. *Замена и смрт језика- студија случаја: гварани*. Мастер рад одбрањен на Филолошком факултету Универзитета у Београду у априлском испитном року 2009.

12. Милена Ивановић. *Језичка образовна политика у Шпанији*. Мастер рад одбрањен на Филолошком факултету Универзитета у Београду у априлском испитном року 2009.

13. Тијана Пиштигњат. *Настава шпанског језика у Србији*. Мастер рад одбрањен на Филолошком факултету Универзитета у Београду у априлском испитном року 2009.

14. Јасмина Бучевац. *La gramática del español como lengua extranjera en la enseñanza comunicativa*. Мастер рад одбрањен на Филолошком факултету Универзитета у Београду у јунском испитном року 2009.

15. Мелита Шуловић. *Значај песме и игре у учењу страног језика код деце*. Мастер рад одбрањен на Филолошком факултету Универзитета у Београду у септембарском испитном року 2009.

14. Маја Згоњанин. *Језик и род*. Мастер рад одбрањен на Филолошком факултету Универзитета у Београду у септембарском испитном року 2009.

16. Кристина Кржановић. *Културолошко-социјална подлога настанка шпанско-енглеског прекључивања кодова*. Мастер рад одбрањен на Филолошком факултету Универзитета у Београду у септембарском испитном року 2009.

17. Вукашин Стојиљковић. *Социолингвистички аспекти двоизговорности српског стандардног језика – екавица и ијекавица од Вука до данас*. Мастер рад одбрањен на Филолошком факултету Универзитета у Београду у септембарском испитном року 2009.

6) – Оцена о резултатима педагошког рада

Кандидаткиња остварује веома добар контакт са студентима током студија на свим нивоима, који јој се због тога врло често обраћају за препоруке и савете у вези са наставком студија. Студенткиње и студенти који са њеним препорукама одлазе на универзитете у земљи и у иностранству постижу веома запажене резултате (на пример, др Габријела Вокић, доцент на *Southern Methodist University*, САД, др Ана Штулић, доцент на *Université Michel de Montaigne - Bordeaux 3*, Француска, др Ана Јовановић, доцент на ФИЛУМ Универзитета у Крагујевцу, велики број студенткиња и студената који су тренутно на докторским студијама у Шпанији, САД и Мексику.)

Током свог педагошког рада на факултету, др Јелена Филиповић била је менторка или чланица комисије за израду, оцену и одбрану већег броја магистарских теза и докторских дисертација, како на Филолошком факултету у Београду, тако и на Пердју универзитету у САД и на Националном аутономном универзитету у Мексику.

Од почетка периода реформе универзитетских студијских програма према принципима Болоњског процеса, кандидаткиња координира комплетну наставу шпанског језика на основним студијама, држи курсеве на мастер студијама, руководи израдама мастер радова, и учествује у планирању наставе на докторским студијама (такође је чланица Већа докторских студија Филолошког факултета).

7) – Оцена о ангажовању у развоју наставе и других делатности високошколске установе

Кандидаткиња је током читавог периода рада на Катедри за иберијске студије радила на развоју и унапређењу наставних програма из шпанског језика и хиспанске лингвистике, како на основним, тако и на постдипломским и докторским студијама. Координирала је израду комплетног новог курикулума за наставу шпанског језика на катедри током реформе наставних програма у складу са захтевима Болоњског процеса. Директно руководи и одговорна је за рад и постигнућа екипе лектора и сарадника у настави који се баве наставном савременог шпанског језика, као и за рад и постигнућа лектора за португалски и каталонски језик.

Поред ангажовања на матичној катедри, кандидаткиња држи и предмет Социолингвистика на катедри за општу лингвистику Филолошког факултета.

Од децембра 2006. године обавља функцију управнице катедре за иберијске студије.

Гостујућа је професорка на школи за последипломске студије универзитета **Purdue**, САД (од 2006), као и на последипломским студијама у Центру за мезоамеричке студије Националног аутономног универзитета у Мексику (**Universidad Nacional Autónoma de México (UNAM)**, *Centro de Estudios Mesoamericanos*), (од 2008)

Координаторка је српског истраживачког тима на међународном пројекту израде дигиталног корпуса јеврејско-шпанског језика који реализују Универзитет Бордо 3 (Француска) и Филолошки факултета Универзитета у Београду (2009-2014).

Координаторка је српског тима при Филолошком факултету на реализацији пројекта Европске комисије, Универзитета у Грацу у Европског центра за модерне језике који се бави имплементацијом курикулума на ромском језику (приређеног у Канцеларији за језичку политику Савета Европе): *QUALIROM – Quality education in Romani for Europe*, у коме поред горе поменутих институција учествују и Чарлс Универзитет из Прага, Универзитет у Хелсинкију (2009 -).

У периоду од 2002. до 2004. године била је чланица Савета Филолошког факултета Универзитета у Београду, а тренутно је чланица већа докторских студија Филолошког факултета.

Од 1997. године ради као саветница при Министарству просвете и Заводу за унапређење образовања и васпитања Републике Србије, као чланица курикуларног тима за израду наставних програма за наставу страних језика у основношколском и средњошколском образовању. Захваљујући, између осталог, и њеном залагању, од 2003. године шпански језик ушао је у званичну понуду страних језика у основним и средњим школама у Србији, како као први, тако и као други обавезан страни језик.

Ко-ауторка је неколико уџбеничких пакета за наставу шпанског језика у основној школи (1. и 2. разред). Рецензенткиња је већег броја уџбеничких пакета и друге дидактичке литературе за наставу шпанског као страног језика у Србији (ангажована од стране Завода за уџбенике и Завода за унапређење образовања и васпитања).

Ауторка је неколико семинара из примењене лингвистике и наставе шпанског као страног језика за наставнике шпанског као страног језика одржаних у Коларчевој задужбини (2006) и при Институту Сервантес у Београду (2007).

Ауторка је и ко-ауторка већег броја извештаја, акционих планова, и пилот пројеката из области језика образовања мањина (пре свега ромске деце, пројекти којима координира *Roma Education Fund*, међународна донаторска организација из Будимпеште која координира Декаду Рома, уз подршку Министарства просвете Републике Србије), и употребе родно осетљивог језика у јавном дискурсу и родно осетљивих језичких политика (под координацијом Управе за родну равноправност Министарства рада и социјалне политике Републике Србије и уз подршку Програма за развој Уједињених нација (*UNDP*)).

Чланица је управног одбора Српског друштва за стране језике и књижевности.

Чланица уређивачког одбора међународног часописа *Philologia*, и рецензенткиња при међународним часописима *Филолошки преглед*, Београд и *Sociolinguistic studies* из Вига, Шпанија.

Чланица је редакцијског одбора библиотеке *INITIO* Задужбине Андрејевић из Београда.

ИИИ – ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

У току свог рада на Филолошком факултету др Јелена Филиповић исказала је веома висок степен академских и педагошких компетенција. Узимајући у обзир број и квалитет њених научних и стручних радова, њихову актуелност и резултате, ангажовање у настави и у раду са студентима, као и свестрано ангажовање на унапређењу хиспанистике код нас, њену спремност на сарадњу и тимски рад, Комисија закључује да др Јелена Филиповић у потпуности испуњава услове да буде изабрана за редовног професора за научну област Хиспанистика (Шпански језик) на Филолошком факултету Универзитета у Београду. Чланови Комисије са задовољством предлажу Изборном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да др Јелену Филиповић изабере у звање редовног професора за научно-наставну област Хиспанистика (Шпански језик).

Место и датум: У Београду, 26. септембра, 2009.

ПОТПИСИ
ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Иван Клајн, академик, редовни професор

Др Весна Половина, редовни професор

Др Карло Будор, редовни професор, Филозофски факултет
Свеучилишта у Загребу

DEKANU I IZBORNOM VEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA UNIVERZITETA U
BEOGRADU

Predmet: Izbor redovnog profesora za nastavno-naučnu oblast Hispanistika (predmet Španski jezik)

Na osnovu odluke Izbornog veća Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu br. 1283/1 od 24. juna 2009. godine, izabrani smo u Komisiju za izbor kandidata koji su se javili na konkurs obavljen u listu *Poslovi* od 9. septembra 2009. godine za izbor redovnog profesora za nastavno-naučnu oblast Hispanistika (predmet Španski jezik)

Čast nam je da Veću dostavimo sledeći

IZVEŠTAJ

Na konkurs se prijavila jedna kandidatkinja, dr JELENA FILIPOVIĆ, vanredni profesor na Grupi za španski jezik i hispanске književnosti Katedre za iberijske studije.

Kandidatkinja je, uz prijavu za konkurs, priložila biografiju, spisak objavljenih naučnih i stručnih radova, radove i spisak naučnih skupova na kojima je učestvovala.

Kandidatkinja je uz prijavu navela i sledeće biografske podatke: Rođena 05.02.1966 u Skoplju. Završila Osmu beogradsku gimnaziju 1984.godine. Diplomu profesora španskog jezika i književnosti stekla na Grupi za španski jezik i književnost na Katedri za romanistiku Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu septembra 1988. Magistarski stepen stekla je maja 1991. godine na Odseku za strane jezike i književnosti Univerziteta Perdjū (*Purdue University, Department of Foreign Languages and Literatures, W. Lafayette, IN 47907, USA*) odbranivši tezu: "*The comparison of Spanish and English verbs of speaking in interlingua frames.*" Mentor je bio prof. dr Robert Hemond. Diploma magistra nostrifikovana je odlukom Naučno-nastavnog veća Filološkog fakulteta septembra 1995. godine. Doktorsku disertaciju pod naslovom: "*Serbian/English and Spanish/English code-switching: toward a more comprehensive model.*" za koju je mentor također bio prof. dr Robert Hemond odbranila je na Univerzitetu Perdjū avgusta 1994. godine. Diploma joj je nostrifikovana kao doktorat

lingvističkih nauka odlukom Naučno-nastavnog veća Filološkog fakulteta septembra 1995. godine.

Od avgusta 1989. godine do avgusta 1994. godine radila je na Univerzitetu Perdj u kao predavač za Španski jezik i Uvod u Opštu lingvistiku.

Od avgusta 1994. do maja 1995. godine predavala je, u zvanju docenta, predmete: Struktura španskog jezika, Španska konverzacija i gramatika, Španski jezik 1 i Španski jezik 2 na odseku za jezike Univerziteta Tulsa u severnoameričkoj državi Oklahoma.

Radila je u svojstvu naučnog saradnika na Grupi za španski jezik i hispanске književnosti od oktobra 1995. do maja 1996. godine. U zvanje docenta za španski jezik izabrana je maja 1996. godine. Reizabrana je u zvanje docenta 11. aprila 2001. godine. U zvanje vanrednog profesora za španski jezik izabrana novembra 2004. U toku prolećnog semestra 2001. bila je gostujući predavač na Katedri za anglistiku Filozofskog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu na postdiplomskim studijama iz primenjene lingvistike.

Od 2006. godine je gostujući profesor na Školi za poslediplomske studije Perdj u univerziteta u SAD (*Graduate School, Purdue University, USA*), a od 2008. godine gostujući profesor na postdiplomskim studijama Centra za mezoameričke studije Nacionalnog autonomnog univerziteta u Meksiku (*Centro de Estudios Mesoamericanos, Universidad Nacional Autónoma de México (UNAM)*).

Na Grupi za španski jezik i hispanске književnosti Jelena Filipović je držala nastavu iz sledećih predmeta: Fonetika, Fonologija i morfologija španskog jezika, Istorijaska gramatika španskog jezika, Metodika nastave španskog jezika, Dijalektologija španskog jezika, Sintaksa proste i Sintaksa složene rečenice španskog jezika (stari plan), kao i predmete Fonetika i fonologija španskog jezika, Istorijaska gramatika španskog jezika, Metode u nastavi stranih jezika i Savremena nastava španskog jezika (novi plan). Držala je i Seminar iz španskog jezika za studente druge, treće i četvrte godine studija. Za studente postdiplomskih studija držala je konsultacije iz predmeta uže struke. Isto tako, na Katedri za opštu lingvistiku od 2004. godine drži predmet Sociolinvistika na osnovnim studijama.

Tokom svog pedagoškog rada na fakultetu, dr Jelena Filipović bila je mentorka ili članica komisije za izradu, ocenu i odbranu većeg broja magistarskih teza i doktorskih disertacija, kako na Filološkom fakultetu u Beogradu, tako i na Perdj u univerzitetu u SAD i na Nacionalnom autonomnom univerzitetu u Meksiku.

Od početka perioda reforme univerzitetskih studijskih programa prema principima Bolonjskog procesa, kandidatkinja koordinira kompletnu nastavu španskog jezika na osnovnim studijama, drži kurseve na master studijama, rukovodi izradama master radova, i učestvuje u planiranju i realizaciji nastave na doktorskim studijama (takođe je član Veća doktorskih studija Filološkog fakulteta).

Kandidatkinja je uz prijavu priložila spisak radova i same radove. Kako su mnogi među njima već prikazani prilikom izveštaja Veću za nostrifikaciju magistarske teze, doktorske disertacije, izbora i reizbora za docenta i izbora za vanrednog profesora, u ovom referatu ćemo predstaviti samo radove koje je kandidatkinja objavila od izbora u vanrednog profesora 2004. godine (kumulativna bibliografija priložena je na kraju referata).

KRATAK OPIS OBJAVLJENIH KNJIGA I RADOVA OD POSLEDNJEG IZBORA:

MONOGRAFIJE:

1. Filipović, Jelena. 2009. *Moć reči: Ogledi iz kritičke sociolingvistike*. Beograd: Zadužbina Andrejević.

R-13 monografija od nacionalnog značaja, 5 bodova

Monografija *Moć reči: Ogledi iz kritičke sociolingvistike* izmešta teme odnosa jezika i društva iz tradicionalnog okvira sociolingvističkih istraživanja u jedno šire, društveno angažovano polje odnosa jezika i društvene moći kroz vizuru kritičke sociolingvistike. Kritička sociolingvistika, kako je ja razumem i u ovoj studiji predstavljam, jeste interdisciplinarna i multidisciplinarna naučna oblast koja pokušava da sagleda, opiše i objasni složene i višeslojne interakcije društva (govorne zajednice), njihovog jezika i njihovog sagledavanja sveta i realnosti koja ih okružuje (odnosno kulturnih modela i ideologija koji nam svima pomažu da razumemo činjenice sa kojima se susrećemo u suživotu sa drugim ljudima iz dana u dan). Osnovna ideja i cilj ovde predstavljenih razmišljanja i istraživanja jesu da se identifikuje interna, implicitna organizacija društvenih zajednica i njeni kulturni modeli i vrednosti, polazeći pri tome ne od apstraktne organizacije jezičkih obrazaca, već od govornika kao društvenih aktera (to jest, istražujući strategije govornika koje rukovode organizaciju i odabir jezičkih formi za tvorenje i razumevanje poruka u društvenom kontekstu).

Studija nudi jednu novu perspektivu analize odnosa jezika i društva, sa idejom da se u buduću moramo detaljno i nepristrasno pozabaviti preispitivanjem svih tradicionalnih "apsolutnih" kategorija i pojmova, kao što su klasa, rasa, etnicitet, identitet, jezik, moć, jezička politika i planiranje, pol, rod, i slično. U cilju identifikacije svih društvenih aspekata jezičke prakse, u ovoj studiji bavim se odnosom jezika i društvene moći, jezika i konteksta, jezika i jezičke politike i planiranja, jezika i etniciteta, jezičkih kontakata, jezika i kulturnih modela i jezika i roda. U svim analizama autorka se usmerava na koncepte kulturnih modela i ideologija koji služe za oblikovanje stavova, verovanja, percepcija, ali i emocija i reakcija članova određene govorne zajednice na jezičko i društveno ponašanje svoje i drugih zajednica. Razumevanje obrazaca jezičke interakcije daje nam jasniji uvid u strukturu kulturnih modela i razotkriva ideološke postulate koji formiraju naše viđenje stvarnosti.

Posle dva uvodna poglavlja u kojima se razatra istorija i razvoj sociolingvistike kao nezavisne lingvističke discipline i njen odnos sa drugim humanističkim i društvenim naukama, kao i metodološki postupci uslovljeni epistemološkim orijentacijama u

kvanitativnoj i kvalitativnoj sociolingvistici, autorka u narednim poglavljima nudi analizu nekih od najaktuelnijih tema iz sfere odnosa jezika idruštva (jezik i društvena klasa/društvena moć, jezik i društveni kontekst, jezik i etnicitet, jezik i jezička politika i planiranje, jezički kontakti, zamena i smrt jezika, jezik i kultura i jezik i rod). Svako od poglavlja sadrži i veoma ilustrativne studije slučaja obrađene na osnovu istraživačkih radova autorke.

Monografija sadrži veoma detaljan sinopsis (10 strana) na engleskom jeziku, listu citiranih referenci sa 289 odrednica (na engleskom, srpskom, španskom i italijanskom jeziku), uključujući i 12 autocitata (na engleskom, srpskom i španskom jeziku).

2. Vučina Simović, Ivana & Jelena Filipović. 2009. *Etnički identitet i zamena jezika u sefardskoj zajednici u Beogradu*. Beograd: Zavod za udžbenike.

R-13 monografija od nacionalnog značaja, 5 bodova

Monografija *Etnički identitet i zamena jezika u sefardskoj zajednici u Beogradu* se bavi analizom sociolingvističkih i društveno-istorijskih faktora koji su uticali na proces zamene jevrejsko-španskog srpskim jezikom u sefardskoj zajednici u Beogradu.

U fokusu ove monografije nalaze se odnosi u multietničkim i multilingvalnim zajednicama i njihova korelacija sa jezikom, njegovom upotrebom i ulogom u stvaranju, održavanju i promeni kulturnih modela (stavova i ideologija), kao i pitanje značaja manjinskog jezika u procesu očuvanja/ gubitka etničkog identiteta. Ovom problemu autorke pristupaju sa teorijskih i metodoloških pozicija *sociolingvistike* klasifikovane kao *mikro-sociolingvistika* i *makro-sociolingvistika*, i svoje teorijsko utemeljenje i metodološki postupak identifikuju u okviru sfere istraživanja makro-sociolingvistike, tj. *sociologije jezika*, uz primenu konceptata *etničkog identiteta* i *ideologije* u cilju preciznijeg objašnjenja ovde istraživanog fenomena. U isto vreme, s obzirom na činjenicu da se bave jezičkim i društvenim procesima u vremenu (dijahronijskom analizom), autorke ukazuju na direktnu vezu koja se mora uspostaviti između sociolingvistike i istorijske lingvistike u cilju formulisanja jedinstvene teorije jezičkih promena. U tom cilju razmatra se i koncept istorijske sociolingvistike, koja nastaje kao direktni „ogranak“ varijacionističke mikro-sociolingvistike, ali ga autorke proširuju kako bi uključio i teorijske i istraživačke orijentacije i metodološke elemente tzv. makro-sociolingvistike, odnosno sociologije jezika. Fenomen zamene jezika je pogodan za razmišljanja u datom širem antropološko-sociolingvističko-kulturološkom kontekstu, jer predstavlja sociokulturno-jezički proces koji uvek podrazumeva postojanje većinskog jezika, jezika koji „iza sebe i uz sebe“ ima ekonomsku, političku i obrazovnu moć, odnosno prestiž, zahvaljujući kome on preuzima niz komunikativnih funkcija u različitim domenima upotrebe jezika u kojima je do određenog trenutka bio u upotrebi neki manjinski jezik. Drugačije rečeno, zamena jezika uvek je u direktnoj vezi sa konceptom moći i odnosom društvenih snaga u datom društveno-političkom entitetu (u savremenom zapadnom svetu, ti entiteti su najčešće države).

Cilj ovog istraživanja bio je da se ukaže na značaj interdisciplinarnosti u analizi jezika, kao i na ulogu i vrednovanje društvene interakcije i kontakta u lingvističkim disciplinama izvan direktnog dometa sociolingvistike (na primer, u istorijskoj lingvistici). Primer ovde istraživane etničke zajednice takođe se koristi za šire (univerzalnije)

objašnjenje odnosa etničkog identiteta i statusa manjinskih jezika u manjinskim jezičkim zajednicama. Rezultati ove studije mogu (još jednom) skrenuti pažnju akademske javnosti (pre svega lingvističke, ali i istorijske, antropološke, sociološke itd.) na značaj interakcije društvo–jezik i jezik–društvo, odnosno na važnost vrednovanja specifičnih društveno-istorijskih uslova pod kojima se razvijaju jezici u kontaktu, i koji dovode do očuvanja, odnosno zamene i smrti jezika (ovo drugo, u zajednicama u kojima je, posle određenog perioda koegzistiranja sa dominantnim jezikom sredine, manjinski jezik u postepenom ili naglom opadanju, naročito među mlađom populacijom).

Monografija sadrži detaljan sinopsis na španskom jeziku (10 strana), veoma obimnu bibliografiju kako objavljenih, tako i neobjavljenih izvornika na srpskom, engleskom, španskom i italijanskom jeziku (364 odrednice), uz 11 autocitata Jelene Filipović (na engleskom, srpskom i španskom jeziku).

OBJAVLJENI NAUČNI RADOVI:

1. Filipović, Jelena, Julijana Vučo & Ljiljana Đurić. 2006. Rano učenje stranih jezika u Srbiji. *Inovacije u nastavi*, 2: 113-124.

R-62 rad u časopisu od nacionalnog značaja, 1,5 bod

U ovom radu se nudi detaljan prikaz istorije i razvoja nastave stranih jezika u formalnom obrazovanju u Srbiji od Drugog svetskog rata do danas. Kritički prikaz metoda u nastavi stranih jezika predstavljen je kroz prizmu jezičkih obrazovnih politika koje su u najvećoj meri uticale na odluke u vezi sa odabirom jezika i njihovom zastupljenošću u prvim fazama obrazovnog procesa (pre svega u prvim razredima osnovne škole) u Srbiji.

2. Filipović Jelena, Julijana Vučo, Ljiljana Djurić. 2007. Critical review of language education policies in compulsory primary and secondary education in Serbia. *Current Issues in Language Planning*: Vol. 8:2: 222-242.

R-51a rad u vodećem međunarodnom časopisu, 8 bodova; Thompson Scientific List (<http://science.thomsonreuters.com/cgibin/linksj/search.cgi?letter=c>)

U ovom radu se perspektive teorije jezičke politike i planiranja predstavljaju komparativna analiza statusa jezika u srpskom obrazovnom sistemu: 1. srpski kao L1, 2. srpski kao L2 (obrazovanju nacionalnih manjina), 3. jezici nacionalnih manjina i 4. jezici koje se tradicionalno nazivaju „strani“ jezici u našem obrazovnom sistemu, kao što su engleski, francuski, ruski i nemački. Kroz ovu analizu autorke identifikuju i razjašnjavaju niz ključnih socio-političkih, obrazovnih i sociolingvističkih faktora koji utiču na formiranje jezičkih obrazovnih politika, te nude smernice koje, ukoliko se na kritički način primene u našoj sredini, mogu pomoći pri formiranju teorijskog modela jezičke obrazovne politike koja bi vodila aktivnom prepoznavanju i uključivanju plurilingvizma i interkulturalnosti u naš obrazovni sistem. Ovakav model bi se sa lakoćom mogao primeniti i u drugim zemljama u tranziciji (pre svega na evropskom kontinentu).

3. Filipović, Jelena. 2007. Teorija usvajanja L2 i obrazovanje nastavnika, u: Julijana Vučo (ed.), *Uloga nastavnika u savremenoj nastavi stranih jezika*. Nikšić: Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore, str. 61-68.

R-54 rad u zborniku sa međunarodnog naučnog skupa objavljen u celini, 1 bod

U ovom radu autorka se usredsređuje na jednu oblast koja je u našoj široj obrazovnoj sredini, u velikoj meri nepoznata ili pogrešno predstavljena. Radi se o teoriji usvajanja L2 (engleski termin, najšire prihvaćen u svetskoj literaturi je *Second Language Acquisition Theory*, *SLA*), koja se kod nas najčešće pogrešno poistovećuje sa onim što se tradicionalno zove *metodika nastave stranih jezika* (što ilustruju i nazivi dotičnih obrazovnih predmeta na nastavničkim fakultetima u našoj zemlji). Ovde se, pre svega, razjašnjava koncept teorije usvajanja L2, a zatim i njen potencijalni odnos na nastavnom praksom, odnosno sa obrazovanjem nastavnika stranih jezika. Drugim rečima, rad predstavlja pokušaj da se predstavi problem datog odnosa, kao i moguće implementacije znanja iz teorije usvajanja L2 u realnom vremenu i prostoru u učionici stranih jezika, a sve to kroz uključenje istih u proces obrazovanja nastavnika L2.

4. Filipović, Jelena. 2007. Vrednovanje znanja i organizacija ispita iz srpskog za strance prema kriterijumima međunarodnih organizacija , u: Vesna Krajišnik i Nebojša Marinković, (eds.). *Srpski kao strani jezik u teoriji i praksi*. Beograd: Filološki fakultet, str. 217-226.

R-54 rad u zborniku sa međunarodnog naučnog skupa objavljen u celini, 1 bod

U ovom radu autorka predstavlja kriterijume za izradu međunarodno priznatih testova za evaluaciju znanja u srpskom kao L2, zajedno sa zahtevima koje naša zemlja mora da zadovolji kako bi postala učlanica međunarodne organizacije koja se bavi testiranjem i evaluacijom znanja u drugom/stranom jeziku (*ALTE: Association of Language Testers of Europe*). Ukoliko želimo da srpski jezik postane ravnopravan u evropskoj multilingvalnoj i plurikulturnoj zajednici, koja prepoznaje pravo i mogućnost svakog pojedinca da poznaje i koristi dva ili više jezika na različitim nivoima kompetencije, neophodno je da započnemo sa formiranjem baze testova (koja bi vodila u izradu standardizovanih testova) za srpski kao L2. Ti testovi bi morali biti usaglašeni za nivoima kompetencije *Zajedničkog evropskog referentnog okvira za žive jezike* Saveta Evrope i registrovani/sertifikovani od strane odgovarajućih međunarodnih institucija. Međunarodan akreditacija testova za srpski kao L2 obezbedila bi našim sertifikatima o poznavanju jezika značajnu funkcionalnu vrednost zahvaljujući kojoj bi govornici srpskog kao L2 mogli da svoja znanja učine vidljivima i prepoznatljivima u međunarodnoj profesionalnoj, akademskoj i drugoj komunikaciji.

5. Filipović, Jelena. 2007. Ideološki aspekti politike i planiranja nastave jezika, u: J. Vučo (ed.) *Savremene tendencije u nastavi jezika i književnosti*. Beograd: Filološki fakultet, str. 375-385.

R-54 rad u zborniku sa međunarodnog naučnog skupa objavljen u celini, 1 bod

U ovom radu analiziraju se različiti aspekti politike nastave jezika u drugoj polovini 20. i s početka 21. veka u našoj zemlji, sa ciljem da se skrene pažnja na činjenicu da je, kao i svako jezičko planiranje, planiranje nastave jezika uvek ideološki i epistemološki obojeno, odnosno da se kroz nastavne planove i programe uvek jasno mogu sagledati naučna i društveno-politička orijentacija njihovih tvoraca i institucija države koje ih odobravaju. U radu se zaključuje da tvorci jezičkih politika uvek moraju kritički sagledati i analizirati sve prethodne, trenutno aktuelne i predložene modele, kako bi svoje izbore i odluke mogli kompetentno objasniti kako profesionalnoj tako i široj javnosti.

6. Filipović, Jelena & Jasmina Nikolić. 2007. Baladas y la balada: la oralidad desde unas perspectivas sociolingüísticas y antropológicas. *Filološki pregled*, XXXIV (2): 87-94.

R- 62 rad u časopisu od nacionalnog značaja objavljen u celini, 2 boda

Kritička istorijska sociolingvistička analiza usmenog diskursa jednog internacionalnog motiva prisutnog u baladama iz španske i južnoslovenske usmene narodne tradicije, uz primenu teorijskih koncepata teorije performansa i antropološke lingvistike, predstavljena u ovom radu, nudi jedno od mogućih objašnjenja za varijaciju prisutnu u usmenoj književnosti u različitim rodovima i vrstama kako na intrajezičkom i intrakulturnom, tako i na interjezičkom i interkulturnom planu. Jezik/diskurs se ovde sagledava kao jedno od ključnih sredstava za formiranje, prihvatanje i/ili promenu kulturnih modela unutar date društvene i govorne zajednice. Analiza socijalne strukture same zajednice nudi uvid u načine na koje se jezik koristi u tom smislu i, u isto vreme, nudi potencijalno objašnjenje gore navedene varijacije (različitih završetaka pesama nastalih prema istom staroevropskom motivu) u španskoj i sprskoj srednjevekovnoj usmenoj baladistici.

7. Filipović, Jelena. 2007. Ideologija jezika i standardizacija: istorija i budućnost srpskog standardnog varijeteta. *Primenjena lingvistika* 8. Beograd: Društvo za primenjenu lingvistiku Srbije, Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu i Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu, str. 22-31.

R-61, rad u časopisu od nacionalnog značaja objavljen u celini, 1,5 bod

U radu se uz primenu Geraertsove (*Geeraerts*, 2002) taksonomije kulturnih modela jezičke standardizacije, predstavlja istorija kao i mogući putevi daljeg razvoja srpskog standarda.

Jezičkom planiranju i politici u nas se ovde pristupa sa stanovišta da je prva faza standardizacije srpskog jezika zasnovanana kulturnim i političkim postulatima Vukovog vremena završena, te da u eri postmodernističkih interpretacija naučnih znanja i jezičkih politika koje osciliraju između dva ekstrema, lingvističke ekologije i engleskog kao globalne *lingua franca*, moramo početi da se bavimo ne samo *korpusnim*, već i tzv. planiranjem *usvajanja* jezika (engl. *acquisition planning*), odnosno ulogom i sadržajem jezičkih materijala u obrazovnom procesu, kao i odnosom srpskog i ostalih evropskih jezika.

8. Filipović Jelena. & Ivana Vucina Simović. 2008. Language and identity among the Sephardim in the territories of the Former Yugoslavia. U: Sikimić, Biljana & Tijana Ašić (eds.). *The Romance Balkans*, Serbian Academy of Science and Arts, Special Editions No. 103. Belgrade: SANU/Institute for Balkan Studies, pp. 303-317.

R-54 rad u zborniku sa međunarodnog naučnog skupa objavljen u celini, 1 bod

U ovom radu se analizira značaj i uloga jevrejsko-španskog jezika u očuvanju etničkog identiteta Sefarda na teritoriji bivše Jugoslavije. Kritička sociolingvistička analiza diskursa usmerena na sefardsku periodiku iz druge polovine 19. veka (objavljivanu u Srbiji i u Bugarskoj), tekstova Anhela Pulida sa početka 20. veka i neobjavljenih izvora iz Arhiva Srbije i Jevrejskog istorijskog muzeja u Beogradu ukazuje na činjenicu da je

negativna jezička ideologija (odnosno negativni stavovi govornika jevrejsko-španskog prema sopstvenom etničkom jeziku) u direktnoj vezi sa ubrzavanjem procesa zamene manjinskog jezika većinskim jezicima u ovom regionu. Sa druge strane, ova analiza razotkriva činjenicu (koju potvrđuju u nedavna istraživanja drugih autora, na primer Myhill, 2004, Weis, 2000) da očuvanje etničkog identiteta Jevreja kroz vekove zavisi od niza faktora (religijskih, tradicionalnih, književnih, i drugih), među kojima jezik ima varijabilnu ulogu čiji značaj varira iz epohe u epohu. Dakle, i ovo istraživanje potvrđuje teorijski stav (v. na primer Fishman 1989; 1999) da je stvaranje i održavanje etniciteta i etničkog identiteta složen proces u kome različiti faktori imaju različit značaj, vrednost i funkciju u različitim trenucima istorije jedne etničke (manjinske) zajednice.

9. Filipović, Jelena. 2008. Engleski kao lingua franca: implikacije za testiranje i evaluaciju u formalnom obrazovanju . U: J. Vučo (ed.) *Evaluacija u nastavi jezika i književnosti*. Nikšić: Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore, str. 289-302.

R-54 rad u zborniku sa međunarodnog naučnog skupa objavljen u celini, 1 bod

U ovom radu tretira se lingvokulturni fenomen engleskog kao *lingua franca* (ELF). U cilju identifikacije potreba nastave, učenja i evaluacije ELF-a, prvo se predstavlja struktura ovog varijeteta. Potom se nudi jedna nova vizura ciljeva obrazovnog procesa u kojima se nastavni planovi i programi engleskog jezika više neće usredsređivati na tzv. paradigme engleskog kao L1, L2 ili stranog jezika (na kojima velikim delom počiva i savremena komunikativna nastava ovog jezika), niti će se evaluacija obavljati prema lingvističkim parametrima koji važe za govornike engleskog kao L1. Bolje poznavanje ELF-a vodi ka informisanom donošenju odluka, pre svega u oblasti nastave, učenja i evaluacije, ali i u širem kontekstu jezičke politike i planiranja. Drugim rečima, preliminarni rezultati ukazuju da su jezički (u najširem smislu: strukturalni, sociolingvistički, pragmatički, itd.) elementi od ključnog značaja za razumljivost iskaza na ELF-u na internacionalnom planu različiti od onih koji se odnose na iskaze izvornih govornika, te da se u nastavi i u evaluaciji posebna pažnja mora posvetiti specifičnostima upotrebe jezika u međunarodnom kontekstu.

10. Filipović Jelena. 2008. Interkulturalna komunikativna kompetencija u nastavi stranih jezika, u: Julijana Vučo (ed.), *Multidisciplinarnost u nastavi jezika i književnosti*. Nikšić: Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore, str. 87-98.

R-54 rad u zborniku sa međunarodnog naučnog skupa objavljen u celini, 1 bod

U ovom radu obrađuje se značaj i uloga interkulturalne komunikativne kompetencije (IKK) u procesu učenja i nastave stranih jezika. IKK se bazira na konceptima kritičke svesti i kritičkih znanja pojedinaca o sebi i o drugima. Ona, stoga, predstavlja ozbiljan preduslov za obrazovanje plurilingvalnih i plurikulturnih Evropljana koja imaju mogućnosti i kompetencije da uspostave, održe i unaprede odnose sa predstavnicima drugih (različitih) zajednica, uz kontinuirano, doživotno proširivanje i preispitivanje sopstvenih vidika i tolerancije i izgradnju višestrukih individualnih i socijalnih interkulturalnih profila.

ZAKLJUČAK: U toku svog rada na Filološkom fakultetu dr Jelena Filipović iskazala je veoma visok stepen akademskih i pedagoških kompetencija. Uzimajući u

obzir broj i kvalitet njenih naučnih i stručnih radova, njihovu aktuelnost i rezultate, angažovanje u nastavi i u radu sa studentima, kao i svestrano angažovanje na unapređenju hispanistike kod nas, njenu spremnost na saradnju i timski rad, Komisija zaključuje da dr Jelena Filipović u potpunosti ispunjava uslove da bude izabrana za redovnog profesora za naučnu oblast Hispanistika (Španski jezik) na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Članovi Komisije sa zadovoljstvom predlažu Izbornom veću Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu da dr Jelenu Filipović izabere u zvanje redovnog profesora za naučno-nastavnu oblast Hispanistika (Španski jezik).

U Beogradu, 26. septembra 2009.

Članovi Komisije:

dr Ivan Klajn, akademik, redovni profesor

dr Vesna Polovina, redovni profesor

dr Karlo Budor, redovni profesor španskog jezika i hispanistike
Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

DODATAK: radna biografija sa kumulativnom bibliografijom kandidatkinje

Dr Jelena M. Filipović Savić

Adresa:

Kuća: Zaplanjska 99, 11000 Beograd
tel.: 011-2461-686

Posao: Grupa za španski jezik i hispanske književnosti
Katedra za iberijske studije
Filološki fakultet
Studentski trg 3, 11000 Beograd
tel. 011-2638-622/ lok.163
el. pošta: jelenafbgd@gmail.com

Biografija

Rodjena 05. 02. 1966. u Skoplju od oca Miodraga i majke Dragane; završila VIII Beogradsku gimnaziju 1984. godine; udata, suprug prof. dr Jovan V. Filipović, dipl. inž. maš.; majka Jelice i Miodraga Filipović

Obrazovanje

Purdue University, Department of Foreign Languages and Literatures, W. Lafayette, IN 47907, USA; Doktor lingvističkih nauka, Avgust 1994. Disertacija: "Serbian/English and Spanish/English code-switching: toward a more comprehensive model." Mentor: Prof. dr Robert M. Hammond. Doktorska titula nostrifikovana na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu septembra 1995.

Purdue University, Department of Foreign Languages and Literatures, W. Lafayette, IN, 47907, USA; Magistar filoloških nauka, Maj 1991. Teza: "The comparison of Spanish and English verbs of speaking in interlingua frames." Mentor: Prof. dr Robert M. Hammond. Magistarska titula nostrifikovana na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu septembra 1995.

Beogradski Univerzitet, Filološki fakultet, Katedra za španski jezik i književnost, Odsek za romanistiku, Akademski trg 3, 11000 Beograd, Dipl. profesor španskog jezika i književnosti, septembar 1988.

Radno iskustvo:

Beogradski Univerzitet, Filološki fakultet, Katedra za iberijske studije, Katedra za opštu lingvistiku, Studentski trg 3, 11000 Beograd
Naučni saradnik (Oktobar 1995-Maj 1996)
Docent (Maj 1996 –Novembar 2004)
Vanredni profesor (Novembar 2004 -)

Purdue University, School of Liberal Arts, Department of Foreign Languages and Literatures, gostujući profesor na posleddiplomskim studijama (Maj 2006-Maj 2011)

Universidad Nacional Autónoma de México (UNAM), Centro de Estudios Mesoamericanos, gostujući profesor na posleddiplomskim studijama (Septembar 2008 -)

Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet, Katedra za Anglistiku, Stevana Musića 24, 21000 Novi Sad

Gostujući predavač na magistarskim studijama iz primenjene lingvistike (prolećni semestar 2001)

The University of Tulsa, Dept. of Languages, Tulsa, OK 74104-3189, USA; (Avgust 1994-Maj 1995)

Docent;

Purdue University, Department of Foreign Languages and Literatures; Department of Audiology and Speech Sciences, W. Lafayette, IN 47907, USA (Avgust 1989-Avgust 1994)

Asistent-predavač;

Predavačko iskustvo:

Univerzitet u Beogradu, Filološki fakultet, Katedra za iberijske studije - osnovne studije: Fonetika, fonologija i morfologija španskog jezika; Istorijska gramatika španskog jezika; Metodika nastave španskog jezika; Dijalektologija španskog jezika; Sintaksa I i II španskog jezika; Seminar iz španskog jezika; **Katedra za opštu lingvistiku:** Sociolingvistika

Novi plan: Koordinatorica svih predmeta iz španskog jezika (Španski jezik I – VIII); Fonetika i fonologija španskog jezika; Istorijska gramatika španskog jezika; Metode u nastavi stranih jezika; Komunikativna nastava španskog jezika; Sociolingvistika

Magistarske studije na smerovima Nauka o jeziku i Metodika nastave španskog jezika: Specijalni kurs iz nauke o španskom jeziku; Metodika nastave španskog jezika i Specijalni kurs iz metodike nastave španskog jezika;

Novi plan: Master studije: Istorijska sociolingvistika, Metode istraživanja u sociolingvistici; Kvalitativne metode u lingvističkim istraživanjima; Primenjena lingvistika-specijalni kurs; Hispanska lingvistika- specijalni kurs; **Doktorske studije:** Interdisciplinarnost u istraživanju odnosa jezika i društva; Sefardske studije

Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet, Katedra za Anglistiku – magistarske studije na smeru Nauka o jeziku: Primenjena lingvistika

University of Tulsa - Struktura španskog jezika; Španska konverzacija i gramatika; Španski jezik I; Španski jezik II

Purdue University - Uvod u opštu lingvistiku; Španski jezik I; Španski jezik II; Španski jezik III; Intenzivan kurs španskog za talentovanu decu

BIBLIOGRAFIJA (kumulativna)

Knjige, monografije, poglavlje u monografiji i priredjeno izdanje:

Savić, Jelena M. 1996. *Code-switching: Theoretical and methodological issues*. Monografija Filološkog Fakulteta br. 81. Beograd: Filološki Fakultet.

Savić, Jelena M. 1997. "Non-native accent in adult second language learners: a comparison of error analyses of Serbo-Croatian and Spanish native speakers learning English." U: R. M. Hammond i M. G. MacDonald (eds). *Linguistic studies in honor of Bohdan Saciuk*. W. Lafayette, Indiana: Learning Systems Incorporated, str. 213-222. (poglavlje u monografiji)

Filipović, Jelena, C. L. Díez Plaza, J. Nikolić i A. Jiménez Mantsiou. (priredjivači). 1999. *Beohispánica - Anuario 1997-98*. Beograd: Publicación de la Embajada de España en Belgrado, Yugoslavia.

Hammond, Robert M. & Jelena Filipović. 2004. *Fonética y fonología españolas para serbiohablantes*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.

Filipović, Jelena. 2009. *Moć reči: Ogledi iz kritičke sociolingvistike*. Beograd: Zadužbina Andrejević.

Vučina Simović, Ivana & Jelena Filipović. 2009. *Etnički identitet i zamena jezika u sefardskoj zajednici u Beogradu*. Beograd: Zavod za udžbenike.

Objavljeni naučni radovi:

Savić, Jelena M. 1993. "Phonological analysis of nasal/obstruent consonant interaction in Brazilian Portuguese and American Spanish." U: E. Smith i F. Zéphir (eds.) *Proceedings of the 1992 Mid-America Linguistic Conference and Conference on Siuwan/Caddoan Languages*. Columbia, Missouri: University of Missouri-Columbia, str. 35-43.

Savić, Jelena M. 1995. "Structural convergence and language change: evidence from Serbian/English code-switching", *Language in Society*, 24 (4): 475-492.

Savić, Jelena M. 1996. "Komunikativna kompetencija u nastavi stranih jezika", *Glossa*., II (1): 27-34.

Savić, Jelena M. 1997. Teaching Spanish as a foreign language in Belgrade, Yugoslavia: A need to overcome the old ways", *Hispania*, 80 (3): 541-545.

Filipović, Jelena & Jovan Filipović. 1997. General trends in standardization of scientific terminology in Serbian: A critical analysis of the state of affairs. *International*

Congress on Terminology. Donostia-San Sebastián, Baskija/španija: IVAP/UZEI: str. 285-293.

Filipović Jovan i Jelena. Filipović 1998. "Uloga standardizacije terminologije u tržišnoj privredi", *Menadžment totalnim kvalitetom*, Vol. 26, No. 1: 47-50.

Filipović, Jelena & Jovan Filipović. 1998. Primena ISO 9000 i TQM-a u visokom školstvu. *Menadžment totalnim kvalitetom*, Vol. 26, No. 2: 153-156.

Filipović, Jelena. 1998. Novi pristup analizi preključivanja kodova. *Zbornik za filologiju i lingvistiku Matice srpske*, XLI/1: 135-145.

Filipović, Jelena. 1998. The status of Serbian as the minority language within a Serbian-American community. *Filološki pregled XXV*, 2: 147-157.

Filipović, Jelena. 1998. Varijacije unutar padeških sistema u različitim tipovima srpskih varijeteta: u prilog jedinstvenoj teoriji jezičkih promena. *Zbornik za filologiju i lingvistiku Matice srpske*, XLI/1: 135-145.

Filipović, Jelena & César L. Díez-Plaza. 2000. Los verbos de movimiento en español y en serbio: una aproximación al análisis semántico aplicado a la enseñanza de E/LE. *Filološki pregled XXVII*, 1: 121-132.

Filipović, Jelena. 2000. Integralni pristup evaluaciji znanja u nastavi stranih jezika. *Primenjena lingvistika 1*: 118-128.

Filipović, Jelena. 2001. Fokus na formu (FnaF) u savremenoj metodici nastave stranih jezika u: Julijana Vučo (ed.), *Savremene tendencije u učenju i nastavi stranih jezika*. Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore, Nikšić, str. 91-110.

Filipović, Jelena. 2001. Interlanguage and error analysis in SLA theory: an account of the ESL syllable structure acquisition by Serbian native speakers. *Filološki pregled XXVIII* 1-2: 177-189.

Filipović, Jelena. 2002. Sajber materijali u nastavi L2: Nova paradigma za novo doba, u: Julijana Vučo (ed.), *Udžbenik u nastavi stranih jezika*. Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore, Nikšić, str. 185-197.

Filipović, Jelena & César L. Díez-Plaza. 2003. Struktura sloga u srpskom kao L2: Tipološki faktori koji utiču na usvajanje fonoloških sistema drugih/stranih jezika. *Govor i Jezik / Speech and Language; Institut za eksperimentalnu fonetiku i patologiju govora / Institute for Experimental Phonetics and Speech Pathology*, Beograd, str. 137-147.

- Filipović, Jelena. 2002. Uloga menadžmenta terminologije u kreiranju jezičke politike i u procesu jezičkog planiranja: kako uhvatiti priključak sa svetom? *Primenjena lingvistika*, 3 str. 73-79.
- (Rad objavljen i u elektronskoj verziji, koju je priredila M. Jovanović. Elektronska verzija obuhvata integralno sve referate sa VII simpozijuma Kontrastivna, teorijska i primenjena jezička istraživanja, održanog 25-27. oktobra 2001. u Novom Sadu)
- Filipović, Jelena, Julijana Vučo & Ljiljana Đurić. 2006. Rano učenje stranih jezika u Srbiji. *Inovacije u nastavi*, 2: 113-124.
- Filipović Jelena, Julijana Vučo, Ljiljana Djurić. 2007. Critical review of language education policies in compulsory primary and secondary education in Serbia. *Current Issues in Language Planning*: Vol. 8:2: 222-242.
- Filipović, Jelena. 2007. Teorija usvajanja L2 i obrazovanje nastavnika, u: Julijana Vučo (ed.), *Uloga nastavnika u savremenoj nastavni stranih jezika*. Nikšić: Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore, str. 61-68.
- Filipović, Jelena. 2007. Vrednovanje znanja i organizacija ispita iz srpskog za strance prema kriterijumima međunarodnih organizacija, u: Vesna Krajišnik i Nebojša Marinković, (eds.). *Srpski kao strani jezik u teoriji i praksi*. Beograd: Filološki fakultet, str. 217-226.
- Filipović, Jelena. 2007. Ideološki aspekti politike i planiranja nastave jezika, u: J. Vučo (ed.) *Savremene tendencije u nastavi jezika i književnosti*. Beograd: Filološki fakultet, str. 375-385.
- Filipović, Jelena & Jasmina Nikolić. 2007. Baladas y la balada: la oralidad desde unas perspectivas sociolingüísticas y antropológicas. *Filološki pregled*, XXXIV (2): 87-94.
- Filipović, Jelena. 2007. Ideologija jezika i standardizacija: istorija i budućnost srpskog standardnog varijeteta. *Primenjena lingvistika* 8. Beograd: Društvo za primenjenu lingvistiku Srbije, Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu i Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu, str. 22-31.
- Filipović Jelena. & Ivana Vucina Simović. 2008. Language and identity among the Sephardim in the territories of the Former Yugoslavia. U: Sikimić, Biljana & Tijana Ašić (eds.). *The Romance Balkans*, Serbian Academy of Science and Arts, Special Editions No. 103. Belgrade: SANU/Institute for Balkan Studies, pp. 303-317.
- Filipović, Jelena. 2008. Engleski kao lingua franca: implikacije za testiranje i evaluaciju u formalnom obrazovanju. U: J. Vučo (ed.) *Evaluacija u nastavi jezika i književnosti*. Nikšić: Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore, str. 289-302.

- Filipović Jelena. 2008. Interkulturalna komunikativna kompetencija u nastavi stranih jezika, u: Julijana Vučo (ed.), *Multidisciplinarnost u nastavi jezika i književnosti*. Nikšić: Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore, str. 87-98.
- Filipović, Jelena. 2009. Srpski kao jezik obrazovanja za romsku decu iz readmisije i interno raseljenu romsku decu: model jezičke podrške, u: J. Vučo (ed.), *Individualizacija u nastavi jezika*. Nikšić: Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore, str.
- Filipović Jelena. (u štampi). Cultural models and variation in oral narratives, u: J. Nikolić (ur.) *Advances in Oral Literature Research*. Beograd: Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu.
- Vučina-Simović, Ivana & Jelena Filipović. (u štampi). La lengua como recurso social: el caso de las mujeres sefardíes de los Balcanes. En: P. Díaz Mas & M. Sánchez Pérez (editoras). *Los sefardíes de Turquía y los Balcanes: identidad y mentalidades en textos de los siglos XIX y XX*. Madrid: CSIC.
- Jelena Filipović, Julijana Vučo & Ljiljana Djurić. (u štampi). From language barriers to social capital: Serbian as L2 for Roma children. *Second Language Research Forum (SLRF): Exploring SLA: Perspectives, positions and practices*. Manoa: University of Hawai'i Press.
- NAPOMENA: radovi u štampi nisu uključeni u brojčanu evaluaciju postignuća u tabeli u sažetku referata.**
- Učešće na naučnim skupovima:**
- Savić, Jelena M. 1991. "The communicative function of word order in English, Spanish and Spanish/English bilingualism", *XII Symposium on Spanish and Portuguese Bilingualism*, Florida International University, Miami, Florida, Januar 1991.
- Savić, Jelena M. 1992. "Positive transfer of accent in second language acquisition: the Spanish/Serbo-Croatian case", *XIII Symposium on Spanish and Portuguese Bilingualism*, University of Massachusetts at Amherst, April 1992.
- Savić, Jelena M. 1993. "Markedness and the acquisition of ESL onsets and codas", *TESOL '94*, Baltimore, Maryland, Mart 1993.
- Savić, Jelena M. 1994. "Code-switching as a mechanism of structural convergence and language change: evidence from Serbian/English code-switching", *NWAV (New Ways of Analyzing Variation)* 23, Stanford, California, Oktobar 1994.
- Savić, Jelena M. 1994. "Spanish/English code-switching in edited discourse", *XV Symposium on Spanish and Portuguese Bilingualism*, New Brunswick, New Jersey, Novembar 1994.

- Savić, Jelena M. 1996. "Studying Spanish in Belgrade, Yugoslavia. Teachers' attitudes and assumptions about foreign language teaching." *78th Annual Meeting of the American Association of Teachers of Spanish and Portuguese*. Orlando, Florida, 8-11 avgust, 1996.
- Filipović, Jelena & Jovan Filipović. 1997. General trends in standardization of scientific terminology in Serbian: A critical analysis of the state of affairs. *International Congress on Terminology*. Donostia-San Sebastián, Baskija/španija, 12-14 novembar, 1997.
- Filipović, Jovan & Jelena Filipović. 1998. Uloga standardizacije terminologije u trzisnoj privredi. *Drugo Jugoslovensko savetovanje "Razvoj i realizacija nacionalne strategije unapredjenja kvaliteta"*, Kopaonik, mart 1998.
- Filipović, Jelena & Jovan Filipović. 1998. Primena ISO 9000 i TQM-a u visokom školstvu. *25. Godišnja konferencija i Drugi Medjunarodni kongres JUSK-a*. Beograd, 26-29. 05. 1998.
- Filipović, Jelena & César L. Díez-Plaza. 1998. El tr nsfer sem ntico del serbio al espa ol: El caso de verbos de movimiento transitivos. *1998 Annual Meeting of the American Association of Teachers of Spanish and Portuguese*. Madrid, španija, 31. 07. - 04. 08. 1998.
- Filipović, Jelena & César L. Díez-Plaza. 1999. Struktura sloga u sprskom kao L2: Tipološki faktori koji utiču na usvajanje fonoloških sistema drugih/stranih jezika. *Jezik na pragu III milenijuma*, Beograd, YU, 25-28. 10. 1999.
- Filipović, Jelena. 2000. Integralni pristup evaluaciji znanja u nastavi stranih jezika. *Aktuelni problemi u nastavi i učenju stranih jezika*, Jugoslovensko društvo za primenjenu lingvistiku, Novi Sad, 14-15 april 2000.
- Filipović, Jelena. 2001. MenadŹment terminologije kao sastavni deo jezičkog planiranja i jezičke politike. *Godišnji skup Jugoslovenskog društva za primenjenu lingvistiku*, Novi Sad, Oktobar 2001.
- Filipović, Jelena. 2005. Teorija usvajanja L2 i obrazovanje nastavnika. Rad predstavljen na međunarodnom naučnom skupu *Uloga nastavnika u savremenoj nastavi stranih jezika*. Nikšić: Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore, juni 2005.
- Filipović, Jelena, Julijana Vučo & Ljiljana Djurić. 2005. *Language education policy in Serbia: utopia or reality?* Paper presented at the 14th AILA World Congress, July 24 – 29, 2005, Madison, WI, USA.
- Filipović Jelena i Jasmina Nikolić. 2005. Baladas y la balada: oralidad y c digos socioculturales y antropol gicos. *Congreso internacional del an lisis del discurso*, Almer a, 23-25 novembar, 2005.

- Filipović Jelena. 2006. Interkulturalna komunikativna kompetencija u nastavi stranih jezika. Rad predstavljen na: *Multidisciplinarnost u nastavi jezika i književnosti*. Nikšić: Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore, juni 2006.
- Filipović, Jelena. 2006. Ideološki aspekti planiranja i nastave jezika *Savremene tendencije u nastavi jezika i književnosti*. Beograd: Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu/American Council for International Education, april, 2006.
- Filipović Jelena. 2006. Cultural models and variation in oral narratives. Paper presented at: *AELO35 International Conference on Advances in Oral Literature*, Faculty of Philology, University of Belgrade, November 24-26, 2006.
- Filipović Jelena & Ivana Vučina Simović. 2006. Language and identity among the Sephardim in the territories of Former Yugoslavia Paper presented at: *The international linguistic conference "The Romance Balkans"*, 3-5 November 2006, Serbian Academy of Sciences and Arts (SASA), Belgrade, Organizer: Institute for Balkan Studies, Belgrade.
- Filipović, Jelena. 2006. Vrednovanje znanja i organizacija ispita iz srpskog za strance prema kriterijumima međunarodnih organizacija Filološki fakultet, Centar za srpski kao strani jezik, Međunarodni naučni skup: *Srpski kao strani jezik u teoriji i praksi*, Beograd, 20-21. oktobar 2006.
- Filipović, Jelena. 2006. Ideologija jezika i standardizacija: istorija i budućnost srpskog standardnog varijeteta. Rad predstavljen na *Kongresu primenjenih lingvista*, Društvo zaprimenjenju lingvistiku Srbije, Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 28-30 septembar 2006.
- Filipović, Jelena. 2007. Language standardization, gender and power: traditional gender ideology and standard Serbian. Paper presented at: *Language Ideologies and Media: Texts, Practices and Policies*, 3, 4 & 5 September 2007, University of Leeds, UK.
- Filipović, Jelena. 2007. Engleski kao lingua franca: implikacije za testiranje i evaluaciju u formalnom obrazovanju. Rad predstavljen na međunarodnom naučnom skupu: *Evaluacija u nastavi jezika i književnosti*. Nikšić: Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore, oktobar 2007.
- Filipović, Jelena 2008. Srpski kao jezik obrazovanja za romsku decu iz readmisije i interno raseljenu romsku decu: model jezičke podrške. Rad predstavljen na međunarodnom naučnom skupu: *Individualizacija u nastavi jezika i književnosti*. Nikšić: Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore, juni 2008.
- Vučo, Julijana, Jelena Filipović & Ljiljana Djurić. 2008. From language barriers to social capital: Serbian as L2 for Roma children. Paper presented at the *Second Language*

Research Forum (SLRF): Exploring SLA: Perspectives, positions and practices.
University of Hawai'i, Manoa, October 17-19, 2008.

Vučo, Julijana, Jelena Filipović & Ljiljana Djurić. 2009. Studiare in una L2 – sviluppo del parlare e dello scrivere per fini scolastici. *IX Congresso dell'Associazione Italiana di Linguistica Applicata (AItLA), Oralità/Scrittura*. In memoria di Giorgio Raimondo Cardona'. Pescara, 19-20 februar 2009.

Vučina Simović, Ivana & Jelena Filipović. 2009. La lengua como recurso social: el papel de la mujer sefardí de los Balcanes. Congreso Internacional *Los sefardíes de Turquía y los Balcanes: identidad y mentalidades en textos de los siglos XIX y XX*. Grupo de Investigación Antropológica de Patrimonio y Culturas Populares del Instituto de Lengua, Literatura y Antropología del CSIC y el Institut für Iberoromanistik de la Universidad de Basilea, Madrid, 23-25. juni, 2009.

Predavanja po pozivu:

- ❖ Tumačenje preključivanja kodova u savremenoj sociolingvistici. *Naučna tribina Instituta za filozofiju i društvenu teoriju*. 3. 11. 1999.
- ❖ From language barriers to social capital: Serbian as the language of education for internally displaced Roma children and Roma children returning from the European Union, *UNESCO Conference on Everyday multilingualism, jointly organised by the Austrian Federal Ministry for Education, Arts and Culture (BMUKK) and the Austrian Commission for UNESCO, on the occasion of the International Year of Languages 2008*, Eisenstadt, Austrija, 12 – 15. juni 2008
- ❖ Jezička politika i jezička obrazovna politika. U okviru ciklusa predavanja: *Jezici u obrazovnom sistemu Srbije*, Kolarčev narodni univerzitet, 6. mart, 2009.
- ❖ Jezičke obrazovne politike u Evropi, povodom 25. septembra, evropskog dana jezika. Francuski kulturni centar, 25. septembar, 2009.

Objavljeni prevodi:

- ❖ Ortega i Gaset, Hose. 1996. *Razmišljanja o tehnicima*. Čačak: Gradac (Biblioteka Alef).
- ❖ Paulding, Linus (ed.). 1998. *Enciklopedija mira. Vol. 1*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Centar za demokratiju, Gutembergova Galaksija, str. 1-4; 10-14; 73;77-78;117-118; 125-126; 151-160;162-168; 196-201; 219-223; 242-243; 263-268; 272-273; 274-280; 349-363;

Profesionalne aktivnosti:

- ❖ Upravica Katedre za iberijske studije Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu (Decembar 2006 -)
- ❖ Članica Veća doktorskih studija Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu (septembar 2008 -)

- ❖ Članica Saveta Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu (septembar 2002-septembar 2004)
- ❖ Savetnica pri pripremi i realizaciji nastavnih programa i planova za španski jezik (Filološka gimnazija i španski kao izborni jezik u osnovnim i srednjim školama) pri Ministarstvu prosvete Republike Srbije i Zavodu za unapređenje obrazovanja i vaspitanja Republike Srbije (maj 1998-);
- ❖ Nacionalna koordinatorka za rodnu ravnopravnost u obrazovanju, naimenovana od Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (*UNDP: United Nations Development Program*) i Direkcije za rodnu ravnopravnost pri Ministarstvu za rad i socijalnu politiku Republike Srbije (april 2009 – juli 2009)
- ❖ Učesnica na međunarodnom projektu Univerziteta u Bordou, Francuska, „Izrada i projekcija primene digitalnog korpusa tekstova na jevrejsko-španskom jeziku (« *Projet de recherche pour le développement de l'édition électronique des documents judéo-espagnols* » EA 3656 AMERIBER-GRIAL, contrat quadriennal 2007-2010, Université Michel de Montaigne-Bordeaux 3) (od juna 2009)
- ❖ Konsultantkinja pri Upravi za rodnu ravnopravnost, Ministarstvo za rad i socijalnu politiku RS, i UNDP na projektu afirmacije rodno osetljivog jezika i rodno osetljivih jezičkih politika (Avgust 2009-Oktobar 2009)
- ❖ Koordinatorica za Srbiju projekta QUALIROM – Quality education in Romani for Europe; projekat koordinira: University of Graz, Austria, sa sledećim partnerskim institucijama: European Centre for Modern Languages (Graz, Austria), Charles University, Prague (Czech Republic), Univerzitet u Beogradu i University Helsinki, Finland (od Oktobra 2009)
- ❖ Članica uređivačkog odbora međunarodnog naučnog časopisa *Philologia*
- ❖ Recenzentkinja pri međunarodnim časopisima *Filološki pregled*, Beograd i *Sociolinguistic Studies*, Vigo, Španija
- ❖ Članica redakcijskog odbora biblioteke INITIO, Zadužbina Andrejević, Beograd.
- ❖ Koordinatorica projekta izrade obrazovnog okvira i kurikuluma za sprski kao L2 za romsku decu u readmisiji (projekat realizuje *Roma IDP Forum*, u saradnji sa kabinetom podpredsednika Vlade Republike Srbije Božidara Djelića (kontakt: prof. dr Tinde Kovač Cerović, savetnik podpredsednika vlade) donator: *Roma Education Fund*, međunarodni konzorcijum koji koordinira *Dekadu inkluzije Roma* u devet zemalja Centralne i Južne Evrope (Oktobar 2007 – April 2008)
- ❖ Ko-organizatorka sa upravom Instituta Servantes serije predavanja za profesore španskog jezika, (23 – 24. novembar, 2007)
- ❖ Ko-autorka (sa doc. dr Oliverom Durbabom i doc. dr Radmilom Popović) seminara iz primenjene lingvistike za predavače stranih jezika u Centru za strane jezike pri Zadužbini Ilije M. Kolarca, Septembar 2006.
- ❖ Članica kurikularnog tima na projektu Funkcionalno obrazovanje odraslih Roma (realizator projekta: Institut za andragogiju i pedagogiju Filozofskog fakulteta, u saradnji sa MPSRS, Ministarstvom za rad i socijalnu politiku i Tržitem rada RS; donator: *Roma Education Fund*, međunarodni konzorcijum koji koordinira *Dekadu inkluzije Roma* u devet zemalje Centralne i Južne Evrope (Decembar 2005 - maj 2006)
- ❖ Članica oblasne komisije za jezik i komunikaciju i podkomisije za strane jezike pri Ministarstvu prosvete i sporta Republike Srbije, angažovana na izradi

programa za osnovne i srednje škole u okviru reforme kurikulumuma (Oktobar 2002 – April 2004)

- ❖ Ko-autorka (sa Jasnom Stojanović i Zoranom Milićević) didaktičkog paketa (udžbenik, radna sveska, priručnik za nastavnike, audio kasete i CD) za nastavu i učenje španskog *¡Hola, amigos!* za 1. i 2. razred osnovne škole u izdanju Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva.
- ❖ Recenzentkinja za udžbeničku literaturu iz oblasti španskog kao stranog jezika za osnovnu i srednju školu i unverzitetku lingvističku literaturu iz oblasti hispanistike, Zavod za udžbenike, Beograd (mart 2003 -)
- ❖ Članica ispitne komisije na ispitima za proveru znanja španskog kao stranog jezika - DELE (Diploma del español como lengua extranjera), koje organizuju *Ministerio de Educación y cultura de España, Instituto Cervantes & Universidad de Salamanca*, Maj 1998; Novembar 1998.
- ❖ Koordinatorica projekta “Škole - mostovi solidarnosti”, u okviru koga su, uz saradnju sa Crvenim krstom Španije i Crvenim krstom Kragujevca, studenti IV godine osnovnih studija na Grupi za španski jezik i hispanske književnosti, u okviru predmeta Metodika nastave španskog jezika, organizovali i održali uvodni kurs španskog jezika i civilizacije za učenike osnovnih škola Kragujevačke regije (jesenji i prolećni semestar 2001-2002).
- ❖ Glavna i odgovorna urednica elektronskog časopisa *BEOHISPANICA* koji objavljuje naučne radove iz oblasti hispansko-slovenske lingvistike, književnosti i društvenih nauka; ko-osnivači Ambasada španije u Beogradu i Centar srpsko-španskog prijateljstva u Beogradu (1997-2000)
(<http://www.spanija.org.yu/beohispa>);
- ❖ Članica upravnog odbora Srpskog društva za strane jezike i književnosti;
- ❖ Članica Jugoslovenskog udruženja za primenjenu lingvistiku;
- ❖ Saradnica na projektu *Indiana Dialect Survey* (koordinator i organizator Dr Becky Brown, Purdue University, USA), 1989-1994.
- ❖ Saradnica u listu *Svet reči* (Srednjoškolski časopis za srpski jezik i književnost). Objavljeni tekstovi:
Savić, Jelena. 1997. O pisanju. *Svet reči* (1): 41-44.
Savić, Jelena. 1997. Svet oko nas: zapažanja i kako ih preneti u pisanu reč. *Svet reči* (2-3): 76-69.

Akademski priznanja:

- ❖ Nagrada za akademsko dostignuće, *XIV svetski kongres Društava za primenjenu lingvistiku*, jula 2005. godine na University of Wisconsin, Madison, USA.
- ❖ Nagrada za akademsko dostignuće *AATSP-a (American Association of Teachers of Spanish and Portuguese)* radi učešća i predstavljanja rada na *78 Godišnjoj Konferenciji AATSP* u Orlando, Florida, SAD.
- ❖ *Purdue Research Summer Grant for Ph.D. research. 1994.*
- ❖ *Purdue Research Summer Grant for Ph.D. research. 1993.*
- ❖ *Purdue Research Summer Grant for Ph.D. research. 1992.*

Mentorstva i učešća u doktorskim komisijama:

Odbrane doktorske disertacije:

1. Ana Jovanović, Department of Foreign Languages and Literatures, Purdue University, W. Lafayette, IN, USA, Septembar, 2008. Tema: *Studentska i profesorska percepcija nastavnog konteksta (Student and teacher perception of their learning environment)*, učešće u komisiji za ocenu i odbranu disertacije

2. Ana Kuzmanović Jovanović, Katedra za iberijske studije Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Maj 2009. Tema: *Diskurzivne prakse kao odraz odnosa jezika i roda u društvu Španija*, mentorstvo

Doktorske disertacije u izradi (mentorstva):

3. Odlukom Naučno-nastavnog veća Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu od 15. maja 2007. imenovana za mentora pri izradi doktorske disertacije mr Ivane Vučine Simović, na temu *Stavovi govornika prema jevrejsko-španskom jeziku: u prilog stvaranju tipologije održavanja/zamene jezika*

4. Odlukom Naučno-nastavnog veća Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu od 22. aprila 2009. imenovana za mentorapri izradi doktorske disertacije mr Ljiljane Đurić, na temu *Strani jezici u obrazovnoj politici Srbije tokom poslednjih šest decenija: činioci, modeli, perspektive*.

Odbranjeni magistarski radovi i magistarski radovi u izradi (mentorstva):

1. Ana Kuzmanović, Magistarski rad pod nazivom: *Analiza fonoloških promena u graničnim varijetetima zapadnog dela Iberijskog poluostrva: u prilog univerzalnoj teoriji jezičke promene* odbranjen na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu 19. marta 2004. godine.

2. Ivana Vučina, Magistarski rad pod nazivom: *Uslovi i brzina zamene jezika u sefardskoj zajednici u Beogradu* odbranjen na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu marta 2005. godine

3. Snežana Dimitrijević, Magistarski rad pod nazivom *Analiza leksičkog fonda na osnovu jezičkog materijala korišćenog u nastavi španskog jezika na Grupi za španski jezik i književnost Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu*, odbranjen na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu juna 2005. godine.

4. Maja Andrijević, «Uloga hiperteksta u razumevanju čitanja: provera hipoteze o značaju opažanja u usvajanju jezičkog materijala u L2», odbranjen na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu juna 2007. godine.

5. Dimitrije Pešić, *Uticaj balkanskih jezika na jevrejskošpanski na primeru proznih tekstova u periodici beogradskih i sarajevskih Sefarda*, odbranjen na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu novembra 2007. godine.

6. Anela Murgu, Magistarski rad pod nazivom: *Uloga jezičke politike u revitalizaciji jevrejsko-španskog u Izraelu (The role of language policy in revitalization of Judeo-Spanish in Israel)*, odbranjen na Department of Foreign Languages and Literatures, Purdue University, W. Lafayette, IN, USA, 21 april, 2009.

7. Margita Petrović, Magistarski rad pod nazivom: *Nauatl-špansko preključivanje kodova u dvojezičnim zajednicama u Meksiku (La alternancia de códigos: náhuatl y español en las comunidades bilingües mexicanas)*, prijavljen na Departmanu za mezoameričke studije Meksičkog nacionalnog autonomnog univerziteta (*Departamento de Estudios Mesoamericanos, Universidad Nacional Autónoma de México, UNAM*), odbrana zakazana za septembar 2009.

Mentorstva pri izradi master radova:

8. Irina Basta. *Usvajanje stranog jezika kod dece u formalnom obrazovanju*. Master rad odbranjen na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu u januarskom ispitnom roku 2009.

9. Tijana Pištignjat. *Postignuća učenika osnovnih škola u Srbiji uz primenu novih nastavnih programa i novih udžbenika za španski kao strani jezik*. Master rad odbranjen na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu u januarskom ispitnom roku 2009

10. Bojana Antić. *Nastava i usvajanje stranog jezika*. Master rad odbranjen na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu u aprilskom ispitnom roku 2009

11. Evelina Šaponjić-Jovanović. *Zamena i smrt jezika- studija slučaja: gvarani*. Master rad odbranjen na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu u aprilskom ispitnom roku 2009.

12. Milena Ivanović. *Jezička obrazovna politika u Španiji*. Master rad odbranjen na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu u aprilskom ispitnom roku 2009.

13. Tijana Pištignjat. *Nastava španskog jezika u Srbiji*. Master rad odbranjen na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu u aprilskom ispitnom roku 2009.

14. Jasmina Bučevac. *La gramática del español como lengua extranjera en la enseñanza comunicativa*. Master rad odbranjen na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu u junskom ispitnom roku 2009.

15. Melita Šulović. *Značaj pesme i igre u učenju stranog jezika kod dece*. Master rad odbranjen na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu u septembarskom ispitnom roku 2009.

14. Maja Zgonjanin. *Jezik i rod*. Master rad odbranjen na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu u septembarskom ispitnom roku 2009.

16. Kristina Kržanović. *Kulturološko-socijalna podloga nastanka špansko-engleskog preključivanja kodova*. Master rad odbranjen na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu u septembarskom ispitnom roku 2009.

17. Vukašin Stojiljković. *Sociolingvistički aspekti dvoizgovornosti srpskog standardnog jezika – ekavica i ijekavica od vuka do danas*. Master rad odbranjen na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu u septembarskom ispitnom roku 2009.